

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

55 345 02 Közösségfejlesztő animátor

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Közösségfejlesztés tevékenységei

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 50%

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételét a 000025/2017 – 5520 számon kiadom.

2017

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

Érvényes: 2017 03. 24-től

Szakképesítés-ráépülés: 55 345 02 Közösségfejlesztő animátor

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Közösségfejlesztés tevékenységei

A vizsgafeladat ismertetése: A közösségfejlesztés, mint szaktevékenység, a közösségfejlesztő szerepek ismertetése. A települések megismerési módszereinek bemutatása. A közösségfejlesztési folyamat, a kapcsolatépítési, kommunikációs és bizalomfejlesztő technikák ismertetése központi szóbeli tételsor alapján.

A tételhez használható segédeszközöket a vizsgaszervező biztosítja.

A feladatsor első részében található 1-20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd a lapokat pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

Szakképesítés-ráépülés: 55 345 02 Közösségfejlesztő animátor
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Közösségfejlesztés tevékenységei

1. Mutassa be a közösségfejlesztés alapfogalmát, kialakulásának főbb állomásait!

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Szakképesítés-ráépülés: 55 345 02 Közösségfejlesztő animátor
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Közösségfejlesztés tevékenységei

2. Határozza meg a közösségszervező módszerek három irányzatát, és röviden jellemezze őket!

A tételhez használható segédeszköz:

- ENSZ ajánlás

3. Mit nevezünk emberi erőforrásnak?

Mutassa be a közösségen belüli emberi erőforrások feltárásának módszereit!

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

4. Milyen helyi problémákat ismer?

A problémákat milyen kritériumok szerint azonosíthatjuk?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

- 5. Milyen közösségi adatokat ismer, milyen módszerekkel lehet elemezni azokat?
Ismertessen egy konkrét példát, amikor az adatok elemzése elengedhetetlen!**

A tételhez használható segédeszköz:

- Statisztikai évkönyv

- 6. Mutassa be a közösségi fejlesztőmunka célját, eszköztrendszerét és hatásait!**

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

7. Milyen fejlesztési alternatívákat ismer?

Milyen közösségfejlesztő módszereket használna 16-20 évesek csoportja körében és miért?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

8. Mit jelent a "megszólítani, kérdezni és meghallgatni tudás" képessége?

Miért van ennek jelentősége a közösségfejlesztésben?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

9. Mi a közösségi beszélgetések célja?

Milyen témák esetén javasolt alkalmazni?

Milyen szempontokat kell figyelembe venni a beszélgetés szervezésekor, illetve mire kell figyelnie a beszélgetés levezetőjének?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

10. Mutassa be a közösségben megjelenő lehetséges konfliktus-típusokat! Ezek megoldására milyen kezelési technikákat alkalmazna?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

**11. Milyen hatásai vannak a helyi közösségi mozgalmaknak?
Mutasson be legalább három közösségi mozgalmat!**

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

12. Mutassa be a képessé tétel fogalmát, módszereit!

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

13. Indokolja, miért van szükség a képzési szükségletek feltárására, és mutassa be ennek egy lehetséges módszerét, valamint folyamatát!

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

**14. Hogyan ösztönözné a képzésben való részvételre a közösség tagjait?
Konkrét példán keresztül mutassa be az alkalmazott módszereket!**

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

15. Sorolja fel az aktivizáló módszereket, és röviden határozza meg a jellemzőiket!

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

16. Mit nevezünk együttműködésnek?

Mondjon legalább két konkrét példát a közösségen belüli együttműködésre!

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

17. Sorolja fel a közösségen belüli lehetséges együttműködés formáit! Milyen együttműködési módszereket ismer?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

18. Milyen lépéseket tenne a nyilvánosság fejlesztése terén?

A közösségi médiában melyek a leggyakrabban érintett témák és miért?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

19. Milyen területeken alkalmazná a csoportmunkát?

Milyen előnyei és milyen hátrányai vannak?

Melyik korosztály esetében a leghatékonyabb eszköz a csoportmunka, és miért?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

20. Az önmotiválásnak milyen eszközeit ismeri, és hogyan alakítana ki saját támogató hálózatot?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1. Mutassa be a közösségfejlesztés alapfogalmát, kialakulásának főbb állomásait!

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- a közösség fogalmának meghatározása (álközösség, káosz, kiüresedés, igazi közösség meghatározása, jellemzői)
- a közösségfejlesztés fogalma
- közösségfejlesztés, közösségszervezés, közösségi (szociális) munka;
- közösség, fejlődés, lokalitás – szomszédság, társadalmi nyilvánosság;
- helyi cselekvés, helyi fejlesztés, társadalmi tervezés, társadalmi akció, szomszédsági munka, kistérségi és regionális fejlesztés, városfejlesztés, közösségi gazdasági fejlesztés;
- önszerveződés, önkéntesség, önszervezés, érdekérvényesítés, részvétel, partnerkapcsolatok építése
- a közösségfejlesztés kialakulása: nyugat-európai és magyarországi kezdetek
- a közösségfejlesztés fázisai
  1. kapcsolatfelvétel, a résztvevők bevonása, cselekvő tényezők összegyűjtése;
  2. a helyzet feltárása;
  3. a közösség véleményének feltárása;
  4. a feladatok megtervezése, cselekvési terv készítése;
  5. technikák elsajátítása, a közösségek megalakulása;
  6. a közösség külső és belső kapcsolatainak aktivizálása, érdekérvényesítés;
  7. a munka koordinálása, a folyamatok értékelése és a továbblépés tervezése.

2. Határozza meg a közösség-szervező módszerek három irányzatát, és röviden jellemezze őket!

A tételhez használható segédeszköz: ENSZ ajánlás

Kulcsszavak, fogalmak:

- A közösség-szervező módszerek Jack Rothman-féle három irányzata: Közösségfejlesztés, Közösségtervezés, Közösségi cselekvés vagy akció

	“A” modell közösségfejlesztés	“B” modell közösségi tervezés	“C” modell közösségi cselekvés
A közösségi akciók célja	Önsegítés, közösségi készségek (ki)fejlesztése, integráció Folyamatcélok	Az alapvető közösségi problémákra irányuló problémamegoldás Feladatcélok	A hatalmi viszonyok és erőforrások elosztásának megváltoztatása Folyamat és feladatcélok
A közösségek szerkezetére és problémahelyzetekre vonatkozó feltevések	Anómiás, széttöredezett közösség: kapcsolatok és demokratikus problémamegoldó készségek hiánya, merev hagyománytartó közösség	Alapvető szociális problémák (mentális, egészségügyi, lakásügyi, szabadidős)	Hátrányos helyzet, igazságtalanság, egyenlőtlenség, megfosztottság
Az alapvető változások elérési módja	Saját problémáik megfogalmazásába és megoldásába bevonni a helyi lakosokat	Adatgyűjtés a helyi problémákról, döntéshozatal a továbblépés legcélszerűbb irányáról	A célok tisztázása, az emberek megszervezése az ellenséges célok legyőzése érdekében
Jellegzetes változtatási taktikák és módszerek	Konszenzus: a közösség csoportjai közötti érdekegyeztetés folyamata	Konszenzus vagy konfliktus	Konfliktus vagy küzdelem: érdek-ütköztetés, közvetlen akció, tárgyalás
A szociális munkás szerepe	Képessé tevő, katalizáló, koordinátor, a közösségi problémamegoldás és az etikai értékek tanítója	Adatgyűjtő és elemző, tényfeltáró, programmegvalósító, ösztönző	Aktivista, közbenjáró, lázító, agitátor, ügynök-alkusz, tárgyalópartner, partizán
A változtatás eszköze	Feladatorientált kis csoportok mozgósítása	Formális szervezetek és adatok kezelése	Tömegszervezetek és politikai folyamatok mozgatása
A hatalmi helyzetben levők irányában mutatott beállítódás	A hatalmi helyzetben levők mint a közös cél érdekében együttműködők	A hatalmi helyzetben levők mint munkáltatók és szponzorok	Az akciók (külső) célpontja a hatalmi struktúra: korlátozandó vagy megbuktatandó elnyomók
A közösség határainak értelmezése	A földrajzi értelemben vett helyi közösség egésze	A helyi közösség egésze vagy része	A közösség egy része
A közösség alcsoportjainak érdekeire vonatkozó alapfeltevések	Közös érdekek vagy kibékíthető ellentétek	Összeegyeztethető vagy konfliktusos érdekek	Nehezen összeegyeztethető (ütköző) érdekek, erőforráshiány
A közérdekről vallott elképzelés	Racionalista, átfogó	Idealista, átfogó	Realista, egyéni
A megbízókról, kliensekről alkotott kép	Állampolgárok	Fogyasztók	Áldozatok
A megbízók (kliensek) szerepéről vallott felfogás	Résztevők (egy kölcsönös problémamegoldó folyamatban)	Fogyasztók vagy kedvezményezettek	Munkáltatók, megbízók, tagok

3. Mit nevezünk emberi erőforrásnak?

Mutassa be a közösségen belüli emberi erőforrások feltárásának módszereit!

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az emberi erőforrás fogalma
- Minden ember rendelkezik több vagy kevesebb erőforrással, természetes támasszal. Az egyes szintek tartalma, erőssége egyénileg eltérő. Az erőforrások feltárása során az egyes szinteket vizsgáljuk meg, tartalmuk és működésük alapján.
- Felmérés során gyűjtött információk rendszerezésével és ezek elemzésével (SWOT analízis) meghatározható a probléma (gyengeség), a megoldás útja (lehetőségek), helye, módszere (erősségek), illetve csökkenthető a kudarccsökkentés (veszélyek) lehetősége. Az egyén belső és külső környezetének elemzése, értékelése nélkül nem lehet tervezni. A környezet elemzése a human ökörendszer hét szintjén történik, ami a beavatkozási szintér is.
- Az elemzést segítő, különböző szintű kapcsolati térképek: genogram, ecomap, szociogram

4. Milyen helyi problémákat ismer?

A problémákat milyen kritériumok szerint azonosíthatjuk?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- Közösségiség: a szükségletek feltárása és kielégítése, az ehhez szükséges készségfejlesztés és tanulás, az együttműködés, az egymásért érzett felelősség és a szolidaritás megvalósulása (a helyi) cselekvésen keresztül
- A helyi problémátípusok ismertetése
- „Jövőműhely” módszer (Robert Jung, Norbert Millert): Előkészítés, kritika, újraírás (pozitív mondatalkotás), fantázia projekt/kreatív feladat, részletes vízió, megvalósítás, záró értékelés

5. Milyen közösségi adatokat ismer, milyen módszerekkel lehet elemezni azokat?

Ismertessen egy konkrét példát, amikor az adatok elemzése elengedhetetlen!

A tételhez használható segédeszköz:

- Statisztikai évkönyv

Kulcsszavak, fogalmak:

- A (hely)történeti, szociológiai, statisztikai források (pl. népszámlálási adatok)
- statisztikai adatok problémája (aktualitás, részletezettség kérdése)
- KSH: honlap – Tájékoztató adatbázis – lekérdezhető adatok települési szintre
- Magyar Statisztikai Évkönyv – ágazati, megyei szint
- Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR, TÉRPORT)
- tervezéshez szükséges kulcsadatok meghatározása, adatok ellenőrzése
- adatsorok használata: statikus helyzet ismertetése, összehasonlító adatsorok, trendek, időbeli folyamatok bemutatása
- helyi adatok gyűjtése (pl. civil szervezetek száma, létszáma, speciális nevelési igényű iskolások aránya, romák aránya a településeken, az oktatási intézményekben stb.).
Érdemes közösségi módszerekkel különféle helyi leltárokat készítenünk a települési ünnepek, falunapok, kézművesek, látnivalók, táji, természeti értékek, műemlékek stb. összeírásával.
- Minőségi adatgyűjtés: interjúk (helyi intézmények vezetői, falugazdászok, helyi hatóságok, körzeti orvosok, egyházi vezetők megkérdezése), elektronikus, nyomtatott kérdőívek

6. Mutassa be a közösségi fejlesztőmunka célját, eszköztrendszerét és hatásait!

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- A közösségfejlesztés olyan folyamat, amely megteremti az egész közösség számára, annak aktív részvételével, a gazdasági és társadalmi haladás feltételeit, a lehető legnagyobb mértékben támaszkodva a közösség saját kezdeményezésére.
- A közösségfejlesztési folyamat egy településen a lakosság megszólításával és bevonásával – aktivizálásával – kezdődik, majd a problémák felismerésével és azok nyilvánossá tételével folytatódik, melynek során mind többen kapcsolódnak a folyamathoz, és jutnak el a közösségben megfogalmazódó feladatok felismeréséhez és közösségi megoldásához, mégpedig ismereteik és képességeik fejlesztése útján, a lehetséges partnerekkel együttműködve.
- Eszköztrendszer: információ- és adatgyűjtés; a helyzet feltárása, a közösség véleményének, késztetéseinek, cselekvési potenciáljának feltárása, a feladatok közös rangsorolása – a tervezés (mit, mikor, hogyan, felelős); a közösségek megalakulása; képzések és különböző helyi tevékenységek (projektek) beindulása; a belső és külső partnerek megkeresése és aktivizálása. A szerteágazóvá vált munka koordinálása, az esetleg elakadó megvalósítások továbblendítése, a bátorítás, a figyelemmel kísérés, az információnyújtás, a kapcsolatok szervezése stb.
- Módszerek: aktivizáló módszerek, helyi nyilvánosságot fejlesztő módszerek, együttműködést fejlesztő módszerek, gazdaságfejlesztési módszerek, a települések feltárására, megismerésére vonatkozó módszerek.
- A közösségfejlesztés hatásai csak évek után tapasztalhatók, minden egyes módszernek már a közösségi kezdeményezés során vannak látható jelei. Pl.: a lakosság „megszólítása” érdeklődést, illetve együttműködések felajánlását válthatja ki a közösségből; a formális és informális vezetőkkel való kapcsolatfelvétel hatására erősödik a bizalom a lakosság tagjaiban a szolgáltatások igénybevételére; a hátrányos helyzetű csoportok bevonása szemléletváltást eredményez.

7. Milyen fejlesztési alternatívákat ismer?

Milyen közösségfejlesztő módszereket használna 16-20 évesek csoportja körében és miért?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az együttműködő, önmagát fejlesztő közösség feltételei - közösségfejlesztési szempontok
- A közösség tagjai
  - érzelmileg hogyan viszonyulnak saját közösségükhöz;
  - mennyire tudatosan élik meg ezt a viszonyt, van-e rálátásuk saját közösségük életére, vannak-e s ha igen, milyenek viszonyítási pontjaik;
  - tájékozottak-e saját lehetőségeiket és esélyeiket illetően;
  - kritikai hozzáállásuk kiterjed-e a felelősségvállalás, a részvétel, a kezdeményezés és a cselekvés irányába, s ha igen,
  - eljutnak-e elképzeléseik kialakításáig és egyeztetéséig, közös tervek létrehozásáig; s mindezek által
  - emelik-e folyamatosan saját szervezetségi szintjüket, hogy a közösség fejlesztési elképzeléseit bizonyos rásegítéssel (tanulással, szakmai és anyagi támogatással) meg is valósíthassa?
- csoportidentitás meghatározása, bizalomépítés, érdeklődési kör feltárása, értékválasztás, közös célok meghatározása, együttműködés
- a folyamatot kezdeményező közösségfejlesztő(k) főbb szerepei (kezdeményező, bátorító, ösztönző, interjú-készítő, nyilvános beszélgetéseket facilitáló, a folyamat kibontakozását módszertanilag segítő szakember)

8. Mit jelent a "megszólítani, kérdezni és meghallgatni tudás" képessége?

Miért van ennek jelentősége a közösségfejlesztésben?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- a hatékony kommunikáció ismérvei
- kérdezőtechnika, kérdéstípusok (nyitott, zárt, tükörkérdés, hipotetikus, rávezető, válaszkikényszerítő, értékelő kérdés)
- befolyásolás, bevonás képessége
- figyelmes hallgatás, aktív hallgatás
- az animátor szerepe

9. Mi a közösségi beszélgetések célja?

Milyen témák esetén javasolt alkalmazni?

Milyen szempontokat kell figyelembe venni a beszélgetés szervezésekor, illetve mire kell figyelnie a beszélgetés levezetőjének?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- A nyilvános beszélgetések funkció:
  - ráismerünk, hogy a problémák közösek;
  - új megközelítésben látjuk a problémákat;
  - biztonságérzetet ad, hogy nem vagyunk egyedül;
  - közösségi felelősségvállalás, elköteleződés jöhet létre;
  - a közösségi helyzet hozzásegít a probléma közösségi megoldásának körvonalazásához;
  - megszületik a terv a szélesebb kör bevonására.
- Résztevők elvárásai, létszáma, tapasztalataik
- Javasolt témák: első beszélgetések – könnyebben kezelhető, hálás, sikerrel kecsegtető helyi ügyek, későbbi alkalmak, összeszokott közösség – bonyolultabb, tervezést, egyeztetést, forrásteremtést, partnerség építését igénylő feladatok
- Meghívás módjai
- Témák:
  - *A közösségi identitás* - helyi szimbólumok megalkotása (zászló, jelvény, helytörténeti munka); nagy helyi ügyek: egy tó, kastély, táj visszavétele, rendbetétele, vagy intézmény közösségi használatba vétele; a közösségi identitás erősítése (falukönyv, kalendáriumok készítése; régi szokások felelevenítése, hagyományok ápolása, Oral History, helytörténeti kiállítás, falugyűjtemény stb).
  - *A település működtetése, külső megjelenése* – településszépítés; szolgáltatások színvonalának emelése, újak megszervezése; forgalombiztonság stb.
  - *Munkalehetőségek* – helyi tudás, erőforrások feltárása; új, közösségi szolgáltatások beindítása; turizmus; bio- vagy öko-gazdálkodás; szövetkezetfejlesztés; stb.

- *A település társadalma* – kapcsolatok az önkormányzat, a képviselőtestület és a lakosság között; elégedettség mérése a szolgáltatásokkal; a társadalmi és a civil részvétel helyi közösségi formái; az egymás ismerése, az együttműködés és a bizalom mértéke a közösség szereplői között;
- *A helyi nyilvánosság, a közösségi média*: az információkkal való ellátottság; a nyilvánosság kívánatos közösségi fórumai; közösségi média;
- *Az önkéntes munka, a helyi cselekvési kapacitás felmérése*: alkalmi és szervezett formában;
- *Egészségügyi, szociális, oktatási, közművelődési, szabadidővel és sporttal* kapcsolatos problémák feltárása, új kezdeményezések
- *Környezet- és természetvédelem* – a helyi vizek, zöldterületek, levegő, erdők, mezőgazdasági területek állapota, hulladékgyűjtés, helyi konfliktusok
- *Településtervezés* – közös térhasználat, funkciók átcsoportosítása, a fejlesztési irányok és prioritások meghatározása.

10. Mutassa be a közösségben megjelenő lehetséges konfliktus-típusokat! Ezek megoldására milyen kezelési technikákat alkalmazna?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- a konfliktusok általános jellemzői
- a konfliktusok kialakulásának okai (változás, verseny)
- a konfliktusok feloldási módszerei (destruktív, konstruktív)
- a konfliktusok típusai (egyén-egyén, egyén-csoport, csoport-csoport)
- a konfliktus megelőzésére szolgáló technikák alkalmazása (tájékoztatás, tájékozódás, rendszeres párbeszéd, fórumok stb.)
- konfliktuskezelési stratégiák (elkerülő, önálvető, önérvényesítő, kompromisszumkereső, problémamegoldó); mediátor szerep

11. Milyen hatásai vannak a helyi közösségi mozgalmaknak?

Mutasson be legalább három közösségi mozgalmat!

A tételhez használható segédeszköz:

Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- közösségi mozgalom célja: a helyi lakosság és szervezeteinek aktivizálása (úgy is mondják: mobilizálása), vagyis megszólítása és bevonása a közös gondolkodásba és helyi cselekvésbe, valamint a folyamatos közösségi kommunikáció megszervezése és fenntartása
- legértékesebb módszercsoport: a helyi önszerveződést serkentő, a helyi tudást és a közösségi segítséget egyszerűen feltáró, rendszerbe foglaló módszerek
- helyi önszerveződő mozgalmak kialakulása, története a 70-es évektől
- mozgalmak: budapesti önkéntes mozgalom: önszervező-köri mozgalom; „Szegedi Tankatalógus”, hajdúsági tanulóköri mozgalom, bakonyi kalendáriumok „Tanítana-Tanulna” rovatai, svéd tanuló körök, a KÖR-mozgalom.
- helyi önszervező mozgalom: a helytörténeti, településszépítő, környezetvédő, természetvédő, virágosítási mozgalom

12. Mutassa be a képesség tétel fogalmát, módszereit!

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- a képesség tétel fogalma, szükségessége
- a képesség tétel folyamata (kifejezni [kifejteni] a „saját” nézőpontunkat [individuális szint]; megformálni a „mi” igazságunkat [a csoport szintje]; tárgyalni/megegyezni „másokkal” [a közösségi megmozdulás szintje])
- közösségi feladatok ellátáshoz szükséges képességek (személyiség, tárgyalási szakértelem, kommunikációs szakértelem, taktikai, stratégiai szakértelem, források gyűjtése, önmotiválás, oktatás, menedzselés)
- képesség tétel módjai: képzés, önképzés
- képzést végzők: a közösségfejlesztők – közösségi munkások, ill. a szervezésükkel a közösséghez kapcsolható képzési szervezetek
- képesség tétel folyamatának hatásai a résztvevőkre:
  - pszichológiai (pl. növekvő bizalom/önbizalom, jártasságok és tudás szerzése);
  - társadalmi (pl. egy sokszínűbb és toleránsabb kultúra ösztönzése, amely szembehelyezkedik az előítéletekkel és a diszkriminációval);
  - gazdasági (pl. az erőforrások újraelosztása vagy a munka, a pénz megvonása; bérlők vagy munkások sztrájkjai);
  - politikai (pl. az irányelvek megváltozása, fokozott képviselőlet vagy konzultáció, a döntéshozáshoz és információkhoz való hozzáférés).

13. Indokolja, miért van szükség a képzési szükségletek feltárására, és mutassa be ennek egy lehetséges módszerét, valamint folyamatát!

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- a helyi közösségek képzési lehetőségei
- az előzetes tudásszintfelmérés funkciója
- a képzési szükségletek feltárásának célja
- a felmérésének folyamata: személyes konzultáció (általános tájékoztatás, az egyén képességeiről és szükségleteiről tájékozódás, irányított kérdések, előzetesen megszerzett tudás felmérése [pl.: teszt], tanácsadás)

14. Hogyan ösztönözné a képzésben való részvételre a közösség tagjait?

Konkrét példán keresztül mutassa be az alkalmazott módszereket!

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- képzési szükségletek, igények felmérése, kialakítása egyéni és csoport szinten
- ösztönző rendszer: motivációs technikák alkalmazása (elérhető teljesítmény, konkrét, mérhető cél, jutalom [intrinzik, extrinzik], erőfeszítés és jutalom összhangja, elismerés, megbecsülés)

15. Sorolja fel az aktivizáló módszereket, és röviden határozza meg a jellemzőiket!

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az aktivizáló módszerek célja
- A módszerválasztás szakmai követelményei
- A jövőműhely módszerének (témaválasztás – kulcsszavak összegyűjtése – ideális állapot elképzelése – realizálás – tervezés – feladatok felosztása – értékelés) alkalmazási lehetőségei
- Az ötletbörze alkalmazási formái
- A közösségi felmérés módszere: a település feltárása a közösség tagjainak aktív részvételével történik (interjúk, kérdőívek és elemzésük)
- A nyilvános beszélgetések, fórumok összehívásának feltételei
- Forrásismeret, információs környezet, hozzáférési lehetőségek
- Az ismeretek rendszerezését szolgáló tervezési modellek, minták, sémák; a SWOT analízis struktúrája és szerepe

16. Mit nevezünk együttműködésnek?

Mondjon legalább két konkrét példát a közösségen belüli együttműködésre!

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- az együttműködés fogalma
- közösségen belüli együttműködés lehetséges formái
- az együttműködés során felmerülő nehézségek (konfliktusok) és azok kezelése
- együttműködést segítő módszerek

17. Sorolja fel a közösségen belüli lehetséges együttműködés formáit! Milyen együttműködési módszereket ismer?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az együttműködést fejlesztő módszerek szerepe, funkciója a közösségfejlesztésben
- A személyek közötti együttműködés, információcsere, dezinformációk megszüntetése
- A szervezetek közötti együttműködések: közös programok, tevékenységek, együttműködési megállapodások
- A különféle szektorok (állami, piaci és nonprofit) közötti együttműködés
- A lobbytevékenység legfontosabb formái
- Közösségi ünnepek, rendezvények, fesztiválok szervezése
- Helyi akciók, tüntetések, demonstrációk szervezése

18. Milyen lépéseket tenne a nyilvánosság fejlesztése terén?

A közösségi médiában melyek a leggyakrabban érintett témák és miért?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- A nyilvánosságot szervező módszerek szerepe, funkciója a közösségfejlesztésben
- A helyi információk, hírek gyűjtése, generálása
- Külső hírekből a helyi vonatkozásúak gyűjtése
- Helyi információs csatornák kiépítése: hirdetőtáblák, szórólapok; fórumok stb., egyéni és csoportos tájékoztatói lehetőségek, helyi újság, közösségi rádió, kábeltévé
- A helyi közösségi kiadvány, könyv, kalendárium funkciója, tematikája
- A kiadványszerkesztés alapjai, egy kiadvány létrejöttének fázisai
- Leggyakrabban érintett témák: helyi közösséget érintő témák

19. Milyen területeken alkalmazná a csoportmunkát?

Milyen előnyei és milyen hátrányai vannak?

Melyik korosztály esetében a leghatékonyabb eszköz a csoportmunka, és miért?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- A csoportmunka fogalma, alkalmazásának feltételei (objektív, szubjektív)
- Csoportmunka során alkalmazott vizuális elemzési és tervezési technikák (ötletbörze, kártya-technika, gondolati térkép vagy elmetérképezés, helyzetrajz, fizikai/helyi feltérképezés, problémafa- és célfa-elemzés, a kommunikáció internetes lehetőségei)
- Csoporttechnikák (csoport-folyamatok támogatása, néhány tipp műhelymunkák levezetéséhez, a módszerválasztás szakmai követelményei, kiscsoportos megbeszélés, tevékenységek tervezése csoportban, fókuszcsoportos megbeszélések, World Café)
- A csoportképzés alapja
- A csoportmunka előnyei, hátrányai

20. Az önmotiválásnak milyen eszközeit ismeri, és hogyan alakítana ki saját támogató hálózatot?

A tételhez használható segédeszköz:

- Nem használható

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az önmotiváció jelentése, alkalmazásának feltételei
- Az önmotiváció eszközei (cél kitűzése, jutalmazás, pozitív gondolkodás, gyakorlás, önkontroll, kitartás, a következmények vállalása)
- Az önmotiváció hatása az egyénre és környezetére
- Támogató hálózat célja, feladata

